
Läsnä: Aleksej Sjöberg, Heikki Santasalo, Anna Kasdaglis, Henri Suojanen, Raija Toivonen sekä valtuuston puheenjohtaja Tanja Leskinen.

Teams: Niina Alhanen ja Raine Vähätalo

Poissa: Markus Happo ja Pirkko Kivistö

§ 1 Kokouksen avaaminen

Seurakunnanneuvoston puheenjohtajana toimii kirkkoherra (Kirkkojärjestys 93 §).

Puheenjohtaja Aleksej Sjöberg avaa kokouksen klo 15.21.

§ 2 Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun läsnä on enemmän kuin puolet jäsenistä (L 52 §).

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 3 Sihteerin valinta

Päätös: Raija Toivonen valittiin kokouksen sihteeriksi.

§ 4 Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Seurakunnanneuvoston pöytäkirjan tarkastaa kaksi neuvoston valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa ja se on tarkastettava 7 päivän kuluessa kokouksen päättymisestä.

Seurakunnanneuvoston pöytäkirjan allekirjoittavat neuvoston puheenjohtaja ja sihteeri (Kj 98 §).

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Niina Alhanen ja Raine Vähätalo

§ 5 Asialistan hyväksyminen (liite 1)

Päätös: Noudatettiin kokouskutsun mukaista asiajärjestystä. Lisäyksellä muihin asioihin Raija Toivonen pyysi puheenvuoron.

§ 6 Kokkolan papin toimen hoitaminen

Tausta: Metropoliitta Elia on määrännyt pastori Alexander Zanemonetsin hoitamaan Kokkolan papin toimen 29.2.2024 saakka.

Päätös: Seurakunnanneuvosto päätti pyytää metropoliitta Eliaa julistamaan Kokkolan papin toimen haettavaksi.

§ 7 Vaasan kanttorin toimen hoitaminen

Tausta: Vaasassa ei tällä hetkellä ole kanttorin toimen hoitajaa.

Päätös: Seurakunnanneuvosto päätti pyytää metropoliitta Eliaa julistamaan Vaasan kanttorin toimen haettavaksi.

§ 8 Seurakunnanneuvoston työoikeudellinen asema suhteessa kirkkoherraan (liite 2 ja liite 3)

Käsiteltiin kirkkoherrojen Markku Salminen, Timo Tynkkynen, Ioannis Lampropoulos ja Aleksej Sjöberg asianajotoimistolta Kess&Kess tilaamaa selvitystä otsikon aiheesta. Selvityksessä todettiin joitakin ristiriitaisuuksia. Käsiteltiin myös palvelukeskuksen lakimiehen selvitys asiasta, jossa todetaan, että neuvoston rooli on työnantajan ja siten neuvosto on velvollinen huuolehtimaan siitä, että asiat hoidetaan hyvin. Erityistä huomiota neuvosto kiinnitti siihen, että johtajuutta Tampereen ortodoksisessa seurakunnassa tulee kehittää ja henkilöstön hyvinvoinnista pitää huolehtia hyvin.

Kuitenkin todettiin, että kysymys neuvoston työoikeudellisesta asemasta suhteessa kirkkoherraan on kaikinensa hyvin laaja. Neuvosto ei katso voivansa ratkaista asiaa, vaan se pitää hoitaa kirkkokunnan toimesta lainsäädännön kautta.

Lisäksi neuvosto totesi, että jatkossa tilattaessa Kess&Kess lakitoimiston tyyppisiltä palveluntarjoajien juridisia toimeksiantoja yksittäisten henkilöitten, kuten kirkkoherra, ei seurakunta ole velvollinen vastaamaan kustannuksista. Seurakunta maksaa keskusrahastomaksuja, joilla katetaan myös juridista neuvontaa ja toimeksiantoja, on ensisijaisesti käytettävä kirkon palvelukeskuksen palveluita.

Seurakunnan neuvosto edellyttää myös uuden valtuustokauden alussa, että luottamushenkilöiksi valittuja henkilöitä pitää kouluttaa, että luottamustehtävän voi hoitaa parhaalla mahdollisella tavalla.

§ 9 Tehtyjen päätösten seuranta

Ei mainittavaa.

§ 10 Muut asiat

§ 12 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

This documents contains 2 pages before this page
Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

Markus Oskar Aleksej Sjöberg

Tampereen ortodoksinen seurakunta, FI02061528, 33100, 33100, Tampere

a7f11d65-6edb-478f-854b-d6cc8336637f - 2024-01-30 14:28:49 UTC +02:00

BankID / MobileID - be9809f8-8838-46c2-9e00-fbc5579c4cf4 - FI

Authority to sign - Asemavaltuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

NIINA SUSANNA ALHANEN

6f1406d6-5697-497d-8edb-dba24f8d8fa7 - 2024-01-30 15:17:22 UTC +02:00

BankID / MobileID - 26df5114-adcc-4c46-a329-bd015d3039e3 - FI

RAINE MATTI SAKARI VÄHÄTALO

4d33d9ad-0fdd-4498-b2f4-268964c9cea2 - 2024-01-30 18:34:58 UTC +02:00

BankID / MobileID - 55fa2b2d-d385-483b-9ed4-003075fce410 - FI

RAIJA HELENA TOIVONEN

0e042fbc-0661-4d68-9d22-01af769fbcab - 2024-01-30 19:05:57 UTC +02:00

BankID / MobileID - d3f14908-e4ee-40c8-846f-38a00e4ef66b - FI

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

Suomen ortodoksinen kirkko
Karjalankatu 1
70110 Kuopio

Tampereen ortodoksinen seurakunta

Taustaa

Kirkollishallituksen saaman tiedon mukaan Tampereen ortodoksisen seurakunnan seurakunnanneuvostolle on toimitettu asianajotoimisto Kessin kirkkoherroille Markku Salminen, Timo Tynkkynen, Ioannis Lampropoulos ja Aleksej Sjöberg laatima lausunto 9.10.2023 kirkkoherran oikeudellisesta asemasta suhteessa seurakunnanneuvostoon. Lausunnossa on viitattu kirkollishallituksen lakimiehen sähköpostitse 25.9.2023 seurakunnanneuvoston varapuheenjohtajalle antamaan alustavaan ohjeistukseen. Sähköposti Heino/Raija Toivonen on liitteenä.

Lausunnon 9.10.2023 johdosta kirkollishallitus toteaa toimintaohjeenaan seuraavaa:

Lausunnossa on käsitelty runsaasti piispan kanonista toimivaltaa suhteessa kirkkoherraan ja yleensäkin papistoon. Tästä puolesta ei liene erilaisia näkemyksiä kirkon piirissä. Kanoniset säännöt liittyvät mm. papistoon kohdistuvaan piispan ohjaukseen, kaitsentaan ja kurinpitovaltaan. Kanonisten (moraali)sääntöjen perusteella ei kuitenkaan ole mahdollista ratkaista työnantajalle kuuluvia työoikeudellisia kysymyksiä.

Seuraavassa joitakin huomioita sekä oikaisuja lausunnossa oleviin virheellisiin seikkoihin.

Lausunnon esimerkissä kuvattu tilanne riita-asian käsittelystä

Työsopimussuhteeseen liittyvät riita-asiat käsitellään aina käräjäoikeudessa riippumatta siitä, mikä taho katsotaan kirkkoherran esimieheksi. Tältä osin seurakunnan tai kirkon toimielimen tekemään irtisanomispäätökseen voi hakea muutosta vain menettelyvirheiden perusteella. (Kokonaan oikaisuvaatimus- ja valitusmenettelyn ulkopuolelle tällaisetkaan päätökset eivät siis jää. HE 59/2006 s. 51 perustelut ovat tältä osin puutteelliset.)

Papin työsuhteeseen liittyvistä irtisanomisriidoista on myös olemassa oikeuskäytäntöä. Esimerkissä on lisäksi piispan **kanonisista esimiestehtävistä** johdettu päätelmä,

jonka mukaan piispalle kuuluvien kanonisten esimiestehtävien perusteella seurakunnan neuvostolla ei voisi olla suoraa **työoikeudellista toimivaltaa** suhteessa kirkkoherraan (”...Kun KL:n ja KJ:n mukaan piispa johtaa ja valvoo papiston työtä ja asettaa laiminlyönneistä seuraamuksia, seurakunnan neuvostolla ei ole välitöntä esimiesasemaa ja direktio-oikeutta...”)

Kanonista toimivaltaa ei voi lausunnossa esitetyllä tavalla sekoittaa työoikeudelliseen toimivaltaan. Tuomioistuimet ratkaisevat mahdolliset työsuhteeseen liittyvät riidat pelkästään työoikeudellisten normien perusteella. Kanoninen oikeus liittyy kirkon sisäiseen, piispalliseen kaitsentaan ja kurinpitoon.

Lausunnossa viitatussa OrtL 111 §:n mukaisessa kurinpitomenettelyssä ei siten ole kysymys työoikeudellisesta prosessista. Em. lainkohdassa papille määrättyjen seuraamusten sekä OrtL 109 §:ssä säädettyjen papillisten velvollisuuksien ja työsuhteeseen yleisestikin liittyvän asianmukaisen käyttäytymisvelvoitteen vakavasta rikkomisesta sen sijaan saattaa viime kädessä seurata esim. papin työsuhteen päättäminen. Työsuhteen päättäminen tapahtuu kuitenkin aina työoikeudellisella perusteella.

Lausunnossa esitetty viittaus työaikalakin ja työaika-autonomiaan

Työaika-autonomia ei ole missään vaiheessa ollut esteenä seurata ja valvoa työaika-autonomian piirissä olevien työntekijöiden **työtehtävien** suorittamista. Lausunnossa ei mainita, että työnantajalla/esimiehellä on aina toimivalta ja **velvollisuus** seurata annettujen työtehtävien suorittamista. Tämä ei siis tarkoita **työajan** seurantaa. Tätä työtehtävien hoidon seurantaa voi kirkkoherran osalta suorittaa sekä työnantajana oleva seurakunta että hiippakunnan piispa.

Seurakunnan neuvoston toimivalta kirkkoherraan nähden

Asianajotoimiston lausunnon lopussa todetaan: ”Oikeudellisia perusteita seurakunnan neuvoston esimiesasemasta suhteessa kirkkoherraan en löydä laista tai kirkkojärjestyksestä”.

Lausuman johdosta todettakoon, että oikeudelliset perusteet seurakunnan neuvoston toimivallalle kirkkoherran työsuhteeseen liittyen löytyvät OrtL 59 §:stä ja KJ 94 §:stä sekä tarkennettuna KJ:n esitöistä.

Seurakunnan neuvoston yleistoimivalta seurakunnan hallinnon hoitamiseen ja edustamiseen on ilmaistu OrtL 59:ssä. KJ 94 §:n mukaan seurakunnan neuvoston tehtävänä on mm. yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa ja toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi, käyttää työnantajan puhevaltaa seurakunnan toiminnan kannalta merkittävissä asioissa, tehdä työntekijöiden työsuhteet sekä huolehtia tarvittaessa

muiden kuin papin, diakonin ja kanttorin tehtävien väliaikaisesta hoitamisesta; sekä päättää työntekijöiden työsuhteet. Papin, kanttorin ja diakonin työsuhteen päättäminen edellyttää lisäksi piispan etukäteen antamaa suostumusta.

Seurakunnanneuvoston työnantaja-asemaan liittyvistä tehtävistä säädetään tarkemmin KJ- ehdotuksen 94 §:n perusteluissa. Perusteluiden mukaan ”...Seurakunnanneuvosto tekee kaikki seurakunnan työsopimusten solmimista ja päättämistä koskevat päätökset...” ja :”...Seurakunnanneuvoston tehtävänä on käyttää työnantajan puhevaltaa seurakunnan toimintaan liittyvissä merkittävässä **työnjohtoon** liittyvissä asioissa kuten työsuhteiden solmimisessa, irtisanomisessa ja purkamisessa...” (Ehdotus kirkkojärjestykseksi, kirkkohallitus 2006, s. 43.).

Kukin seurakunta päättää siten itse henkilöstönsä työsopimussuhteiden ehdoista työsopimuslain (55/2001) tarkoittamana työnantajana. Seurakunnassa työnantajan päätösvaltaa käyttää työsopimuksiin liittyvissä asioissa seurakunnanneuvosto, ellei se ole [esim.](#) ohje- tai johtosäännöllä delegoinut päätösvaltaa määrättyjen työsuhteiden osalta kirkkoherralle.

Yleistoimivalta työsuhteisiin liittyvissä asioissa on siten myös kirkkoherran tehtävän osalta työnantajalla, ei hiippakuntaa edustavalla piispalla. Esimies- sanaa selkeämpää onkin tässä yhteydessä tarkastella asiaa **toimivaltakysymyksenä**.

Todettakoon vielä, että esim. työehtosopimuksella ei myöskään voida seurakuntaa sitovasti yleisesti ja kattavasti ratkaista sitä, kuka tai mikä toimielin seurakunta - työnantajan edustajana päättää seurakunnan työntekijöiden palkoista ja muista työsuhteen ehdoista. Nämä toimivalta-kysymykset kuuluvat kirkon omaan päätösvaltaan.

Piispan toimivalta ja esimiesasema kirkkoherraan nähden

Piispalla on kanoneihin ja kirkon perinteeseen perustuva kanoninen esimiesasema kirkkoherraan nähden. Papistoon kohdistuvasta kanonisesta ohjaus-, valvonta- ja kurinpitovallasta on säännökset OrtL 111 §:ssä. Piispalla on lisäksi rajattu esimiesasema ja toimivalta päättää määrätyistä henkilöstöhallinnollisista papiston, kanttorien ja diakonien työsuhteisiin liittyvistä asioista, jotka on OrtL 39.2 §:n nojalla kirkkojärjestyksessä säädetty piispan tehtäviksi.

OrtL 39.2 §:n mukaan piispa päättää kirkkojärjestyksessä säädettyistä seurakuntien papiston ja kanttorien työsuhteita koskevista asioista. KJ 63 §:n 1 momentin kohtien 5 ja 6 mukaan piispan tehtävänä on toimia suoraan kirkkoherrojen, pappien, diakonien ja kanttorien esimiehenä vuosilomiin ja työvapaisiin liittyvissä asioissa sekä palkkausjärjestelmään ja vapaa-aikaan liittyvissä asioissa sekä työterveyshuoltolain tarkoittamaan terveystarkastukseen ohjaamisessa.

Muissa seurakunnan työsuhteisiin liittyvissä asioissa päätösvaltaa käyttää seurakunnanneuvosto sille OrtL:n mukaan kuuluvan yleistoimivallan perusteella, ellei se ole delegoinut toimivaltaa ohje- tms. säännöllä kirkkoherralle.

Jaettu toimivalta kirkkoherran työsuhteeseen liittyvien asioiden hoitamisen ja päätösvallan suhteen

Toimivalta kirkkoherran työsopimussuhteeseen liittyvissä asioissa on edellä kerrotuin tavoin jaettua hiippakunnan piispan ja seurakunnanneuvoston kesken. Kysymys siitä, kuka on kirkkoherran esimies, on tässä katsannossa toissijainen.

Perusteena edellä sanotulle dikotomialle on, että Suomen ortodoksinen kirkko on myös julkisyhteisö, jonka tulee toiminnassaan noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä. Tämä periaate on todettu mm. kirkkolain esitöissä. Kirkkomme poikkeaa tässä suhteessa ratkaisevasti muista ortodoksisista kirkoista, joissa ei ole vastaavaa maallikoiden osallistumisoikeutta kirkon hallintoon ja päätöksentekoon. Tästä onnistuneesta toimintamallista myös patriarkka kiitti kirkkoamme vierailunsa yhteydessä.

Lisätietoja:

Lisätietoja asian liittyen saa allekirjoittaneelta.

Helsingissä 8.12.2023

Jouni Heino
Palvelukeskuksen lakimies
Suomen ortodoksinen kirkko
Karjalankatu 1, 70110 Kuopio
Puh. 040 646 4197

Liite: Sähköposti 25.9.2023 Heino/Raija Toivonen

Sähköposti 25.9.2023 Heino/Raija Toivonen

Hei,

työoikeudellisissa asioissa seurakunnan neuvosto on työnantaja-asemassa myös kirkkoherraan nähden (esim. KL 59 § ja KJ 94 § 1 mom kohta 5). Kirkkoherran työsopimuksen toisena osapuolena on seurakunta, jota siis työoikeudellisissa asioissa edustaa seurakunnan neuvosto (KJ 94 § 1 mom kohta 6). Hiippakunnan piispalla ei ole työoikeudellisissa asioissa varsinaista esimiesasemaa, vaikka hän muuten onkin esimies esim. kehityskeskustelun myötä, työterveyshuoltoon liittyvissä asioissa sekä kanonisesti. Jos seurakunnan neuvosto joutuisi harkitsemaan papin (siis myös kirkkoherran), kanttorin tai diakonin työsopimuksen irtisanomista tai purkamista (KJ 94 § 1 mom kohta 7), tämä vaatii kuitenkin piispan etukäteen antamaan suostumuksen (KJ 94 § 2 mom).

Kirkkoherra on itse työnantajan edustaja muulle seurakunnan henkilöstölle, mutta hänelle työnantajan edustaja on siis neuvosto. Neuvostolle kuuluvat siten myös työsopimussuhteesta johtuvat työnantajarooliin kuuluvat velvollisuudet. Kirkkoherra on siten valitettavasti erehtynyt, jos hän on siinä käsityksessä, että neuvostolla ei ole toimivaltaa kirkkoherraan nähden nimenomaan työoikeudellisissa asioissa. Työnantajan direktio- (=työnjohto-oikeus) oikeudesta myös seuraa, että neuvostolla on tarvittaessa oikeus huomauttaa työtehtävien hoitamiseen liittyvistä asioista sekä tarvittaessa antaa myös varoitus työtehtävien laiminlyönnin johdosta.

Annan tarvittaessa lisätietoja asiasta. Seuraavassa vielä kirkkojärjestyksen kohta, johon yllä on viitattu.

Kirkkojärjestys (KJ)

94 §

Tehtävät

Seurakunnan neuvoston tehtävänä on:

- 1) yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa ja toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi;
- 2) huolehtia seurakunnan kirkkomusiikki-, kasvatus-, ja diakoniatoiminnan sekä seurakunnan tiedotustoiminnan järjestämisestä;
- 3) tehdä esitykset seurakunnanvaltuustolle;
- 4) laatia äänioikeutettujen luettelo;
- 5) käyttää työnantajan puhevaltaa seurakunnan toiminnan kannalta merkittävässä asioissa;

6) tehdä työntekijöiden työsopimukset sekä huolehtia tarvittaessa muiden kuin papin, diakonin ja kanttorin tehtävien väliaikaisesta hoitamisesta; sekä

7) päättää työntekijöiden työsuhteet.

Seurakunnanneuvoston päätös papin, diakonin ja kanttorin työsuhteen päättämisestä edellyttää hiippakunnan piispan suostumusta.